

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

Artikkelinumero: 03324000

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**Käyttöala**

SU21 Kuluttajakäyttö: Yksityiset kotitaloudet (taloudet/kuluttajat)

SU22 Ammattikäyttö: Julkinen sektori (hallinto, koulutus, viihde, palvelut ja ammattilaiset)

Kemiallinen tuoteluokka

PC4 Jäätymisenesto- ja jäänpoistotuotteet

PC35 Pesu- ja puhdistustuotteet (mukaan lukien liuotinpohjaiset tuotteet)

Aineen / valmisteiden käyttö Autonhoito

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Valmistaja:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

Maahantuojat:

SUOMI:

Oy KAHA Ab

PL 117, 01511 Vantaa, Finland

Ansatie 2, 01740 Vantaa, Finland

Sp.: info@kaha.fi

Puh.: 09 615 6800

Fax: 09 615 68301

Maahantuojat:

RUOTSI:

CIFAB Trading AB

Klippan 1A

SE-41451 Gothenburg

E-Mail: info@cifab.se

Tel.: 031-513330

1.4 Häät puhelinnumero:

Myrkytystietokeskus

Avoimna 24 t / vrk

09 471 977

tai 09 4711 (vaihde)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti

Flam. Liq. 3 H226 Syttyvä neste ja höyry.

2.2 Merkinnät

Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti

Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

Varoitusmerkit

GHS02

Huomiosana Varoitus**Vaaralausekkeet**

H226 Syttyvä neste ja höyry.

Turvalausekkeet

P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.

P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.

(jatkuu sivulla 2)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

P501 Hävitä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

(jatkuu sivulla 1)

2.3 Muut vaarat
PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista
3.2 Seokset

Selostus: Vesipitoinen valmistettu alkoholista, glykoolista ja tensideistä.

Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-xxxx	Etanoli	Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319	25-<50%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-Etaanidioli	STOT RE 2, H373; Acute Tox. 4, H302	1-<3%
Asetus (EY) N:o 648/2004, pesuaineista / Sisältöä koskevat merkinnät			
anioniset pinta-aktiiviset aineet			<5%
hajuste			

Lisätietoja: Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet
4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleisohjeet: Poista likaantuneet vaatteet

Hengitettynä: Huolehdiittava raittiin ilman saannista.

Ihokosketuksessa:

Aine ei yleensä ärsytä ihoa.

Pese kosketuksessa olleet ihon osat vedellä ja miedolla puhdistusaineella.

Aineen päästyä silmiin:

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja. Oireiden kestäessä käännyttään lääkärin puoleen.

Nieltyä:

Huuhdotaan suu ja juotetaan runsaasti vettä.

Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääkärin hoito potilaan tilan arvioinnin mukaisesti. Oireen mukainen hoito.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet
5.1 Sammutusaineet
Sopivat sammutusaineet:

Vesisuihku

Kuivakemikaalisammutin

Alkoholeihin tehoton vaahto

Hiilidioksidi

Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet: Täysi vesisuihku

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tulipalossa voi vapautua:

Hiilimonoksidia (CO)

Hiilidioksidi (CO₂)

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet
Erityinen suojavarustus:

Räjähdys- ja palokaasuja ei saa hengittää.

Käytettävä ympäröivästä ilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

(jatkuu sivulla 3)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

Käytettävä täyssuojapukua.

(jatkuu sivulla 2)

Lisätiedot Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Eristettävä sytytyslähteistä

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:

Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.

Estettävä pääsy maahan/maaperään.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).

Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.

Riittävän tuuletuksen puuttuessa räjähtävien seosten muodostuminen on mahdollista.

Palo- ja räjähdysuojaohjeet:

Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpolto kielletty.

Vältettävä iskuja ja hankautumista.

Työstössä vapautuu helposti haihtuvia, syttyviä aineosasia.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi:

Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset: Estettävä varmalla tavalla tunkeutuminen maaperään.

Yhteisvarastointiohjeet: Varastoitava erillään elintarvikkeista.

Lisätietoja varastointiehtoihin:

Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.

Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Suosittelut säilytyslämpötila: 20 °C

7.3 Erityinen loppukäyttö Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:

CAS: 64-17-5 Etanoli

HTP (FI)	Lyhytaikaisarvo: 2500 mg/m ³ , 1300 ppm Pitkäaikaisarvo: 1900 mg/m ³ , 1000 ppm
----------	--

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

HTP (FI)	Lyhytaikaisarvo: 100 mg/m ³ , 40 ppm Pitkäaikaisarvo: 50 mg/m ³ , 20 ppm iho
----------	--

IOELV (EU)	Lyhytaikaisarvo: 104 mg/m ³ , 40 ppm Pitkäaikaisarvo: 52 mg/m ³ , 20 ppm iho
------------	--

(jatkuu sivulla 4)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

(jatkuu sivulla 3)

Lainsäädäntöä koskevat tiedot

HTP (FI): 1214/2016

IOELV (EU): (EU) 2017/164

DNEL-arvot

CAS: 64-17-5 Etanoli

Oraali	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermaali	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhaloituna	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects) 1900 mg/m ³ (worker) (acute short-tem exposure - local effects)
	DNEL	114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

Dermaali	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhaloituna	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)

PNEC-arvot

CAS: 64-17-5 Etanoli

PNEC	0,96 mg/l (water (fresh water))
	0,79 mg/l (water (sea water))
PNEC	3,6 mg/kg (sediment (fresh water))
	2,9 mg/kg (sediment (sea water))
	0,63 mg/kg (soil)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

PNEC	199,5 mg/l (STP)
	10 mg/l (water (intermittent release))
	10 mg/l (water (fresh water))
PNEC	1 mg/l (water (sea water))
	1,53 mg/kg (gro)
	37 mg/kg (sediment (fresh water)) (dry weight) 3,7 mg/kg (sediment (sea water)) (dry weight)

Lisäohjeet: Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteluihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Soveltuvat tekniset ohjauslaitteet

Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Tämä voidaan saada aikaan paikallisen imurin tai yleisen ilmanpoiston avulla. Mikäli tämä ei riitä pitämään pitoisuutta työpaikan raja-arvojen alapuolella, on käytettävä sopivaa hengityssuojainta.

Henkilökohtainen suojavarustus:

Yleiset suoja- ja hygienia-toimenpiteet:

Noudatettava kemikaalien käsittelyn tavanomaisia varotoimenpiteitä.

Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Hengityssuoja:

Ei tarpeellista normaalitapauksessa

Huolehdyttävä hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.

Käsisuojus: Ei tarpeellista normaalitapauksessa

Silmäsuojus: Ei tarpeellista normaalitapauksessa

FI

(jatkuu sivulla 5)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

(jatkuu sivulla 4)

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet
9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot
Yleiset ohjeet
Olomuoto:

Muoto:	Nestemäinen
Väri:	Sininen
Haju:	Tyypillinen
Hajukynnys:	Ei määrätty.

pH-arvo 20 °C lämpötilassa: 6,0 - 7,0

Tilanmuutos

Sulamis- tai jäätymispiste:	Ei määrätty.
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	78 - 200 °C

Leimahduspiste: 29 °C (EN ISO 1523)

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut): Ei voida käyttää.

Hajoamislämpötila: Ei määrätty.

Itsesyttymislämpötila: Ei määrätty.

Räjähävyys: Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.

Räjähdyksrajat:

Alempi:	3,5 Vol.% (Päiväys pääainesosa)
Ylempi:	15,0 Vol.% (Päiväys pääainesosa)

Höyrypaine: Ei määrätty.

Tiheys 20 °C lämpötilassa: 0,96 - 0,97 g/cm³

Suhteellinen tiheys: Ei määrätty.

Höyryntiheys: Ei määrätty.

Haihtumisnopeus: Ei määrätty.

Liukenevuus/sekoittuvuus

veteen: Täydellisesti sekoittuva.

Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi: Ei määrätty.

Viskositeetti:

Päättymisaika 20 °C lämpötilassa 10 - 15 s (DIN EN ISO 2431/4mm)

9.2 Muut tiedot Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus Vakaa normaaleissa olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus Helposti syttyvien kaasujen/höyryjen muodostusta.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpolto kielletty.

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit: voimakkaat hapettimet

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet: Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista Tähän seokseen ei liity myrkyllisyyteen viittaavaa löydöstä.

Välitön myrkyllisyys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:

CAS: 64-17-5 Etanoli

Oraali	LD50	5560 mg/kg (guinea pig)
--------	------	-------------------------

(jatkuu sivulla 6)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

(jatkuu sivulla 5)

Dermaali	LD50	3450 mg/kg (mouse)
Inhaloituna	LC50/4d	7060 mg/kg (rat)
		6300 mg/kg (rabbit)
		>2000 mg/kg (rat)
CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli		
Oraali	LD50	7712 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	>3500 mg/kg (mouse)
Inhaloituna	LC50 / 6 h	>2,5 mg/l (rat)

Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:

Ihosoölyttävyyksihoärsytys

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

Luokittelurelevantti arvot:

64-17-5 Etanoli:

Specific concentration limits [SCL] (ECHA)

≥ 50.0% Eye Irrit. 2

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

Toistuvan annostelun myrkyllisyys

CAS: 64-17-5 Etanoli

Oraali LOAEL 3160 mg/kg (rat)

NOAEL 1730 mg/kg (rat)

CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Millään ainesosalla ei ole tunnettua syöpää aiheuttavaa, perinnöllisyyttä muuttavaa tai suvun jatkamista vaarantavaa vaikutusta.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Aspiraatiovaara Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys Tähän seokseen ei liity ympäristölle myrkyllisyyteen viittaavia tietoja.

Vesimyrkyllisyys:

CAS: 64-17-5 Etanoli

LC50 / 48h 8140 mg/l (Leuciscus idus)

LC50 / 24h >100 mg/l (Daphnia magna)

EC5 / 16h 6500 mg/l (Pseudomonas putida)

EC50 / 48h 9268 mg/l (Daphnia magna)

CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli

LC50 / 96h 72860 mg/l (Pimephales promelas)

EC20 / 0.5 h >1995 mg/l (Bel)

EC50 / 48h >100 mg/l (Daphnia magna)

EC50 / 96 h 6500 - 13000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

(jatkuu sivulla 7)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

(jatkuu sivulla 6)

NOEC / 7 d	8590 mg/l (Ceriodaphnia Dubia) (EPA 600/4-89/001)
	15380 mg/l (Pimephales promelas) (EPA 600/4-89/001)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tuotteen pinta-aktiiviset aineet vastaavat pesuaineista annetun EY-asetuksen (EY/648/2004) vaatimuksia koskien tensidien lopullista biohajoavuutta pesu- ja puhdistusaineille.

12.3 Biokertyvyys**CAS: 107-21-1 1,2-Etaanidioli**

log POW | 1,36 log POW

12.4 Liikkuvuus maaperässä Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.**Ekologisia lisätietoja:****Yleisoheja:**

Estetään aineen pääsy ohentamattomana tai suurina määrinä pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**PBT:** Ei voida käyttää.**vPvB:** Ei voida käyttää.**12.6 Muut haitalliset vaikutukset Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.**
KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat
13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Suositus: Jätteet täytyy hävittää ottaen huomioon paikalliset viranomais määräykset.

Euroopan jäteluetteloon

20 01 29* | pesu- ja puhdistusaineet, jotka sisältävät vaarallisia aineita

Puhdistamattomat pakkaukset:

15 01 10*: pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

Suositus:

Pakkaus voidaan puhdistuksen jälkeen käyttää uudelleen tai materiaalia kierrättää.

15 01 02: muovipakkaukset

Suosittelava puhdistusaine: Vesi
KOHTA 14: Kuljetustiedot
14.1 YK-numero**ADR, IMDG, IATA** UN1170**14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**

ADR 1170 ETANOLILIUOS
IMDG, IATA ETHANOL SOLUTION

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**ADR, IMDG, IATA**

luokka 3 Palavat nesteet
Lipuke 3

14.4 Pakkausryhmä**ADR, IMDG, IATA** III**14.5 Ympäristövaarat:****Marine pollutant:** Ei**14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle Varoitus: Palavat nesteet**

(jatkuu sivulla 8)

Kauppanimike: SONAX Antifreeze & Clear View "Käyttövalmis -20°C"

(jatkuu sivulla 7)

Kuljetus/lisätietoja:**ADR****Rajoitetut määrät (LQ)** 5L**Kuljetuskategoria** 3**Tunnelirajoituskoodi:** D/E**UN "Model Regulation":** UN 1170 ETANOLILIUOS, 3, III**KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot**
15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
Kansalliset määräykset:**Työskenteleyä rajoittavat huomautukset:**

Huomioitava nuorisoa koskevat työrajoitukset.

Huomioitava odottavia ja imettäviä äitejä koskevat työrajoitukset.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.**KOHTA 16: Muut tiedot**

Annetut tiedot perustuvat tähänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

Asiaankuuluvat lausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H302 Haitallista nieltynä.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti

Syttyvä neste | Tutkimustietojen perusteella

Lyhenteet ja lyhytnimet:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = lethal Concentration

EC50 = half maximal effective concentration

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ATE: acute toxicity estimate

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Syttyvät nesteet – Katgoria 2

Flam. Liq. 3: Syttyvät nesteet – Katgoria 3

Acute Tox. 4: Väitön myrkyllisyys – Katgoria 4

Eye Irrit. 2: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys – Katgoria 2

STOT RE 2: Elinkohtainen myrkyllisyys (toistuva altistuminen) – Katgoria 2